

Rektorsekretariat
Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1
8000 Aarhus C.
Att.: Rektor Brian Bech Nielsen

Vissenbjerg, den 22. oktober 2023

Anmodning om aktindsigt i Aarhus Universitets dokumentation vedrørende professor Stiig Markagers udtalelser i podcasten ”landbrugets kvælstofforurening” udsendt den 30. september 2023 af Den Dyriske Time # - Speciel (lyt her <https://open.spotify.com/episode/2MpOiXECvzyJeyJmEs1>).

I podcastens indledning bekræftes, at Stiig Markager er ansat som professor ved Aarhus Universitet inden for fagområdet Marin Økologi og Bio-geokemi. Intervieweren følger yderligere op med, at Stiig Markager er en førende ekspert inden for området danske marine forhold. Og dermed omfattet af det igangværende videnskabelige udredningsarbejde af 5 internationale forskere – Second Opinion – om det faglige og juridiske grundlag for Vandplanerne 2021–2027 er tilstrækkeligt og fyldestgørende begrundet af danske universiteter.

Professor Stiig Markager er således involveret i den rådgivning, som Aarhus Universitet yder og har ydet til Miljøministeriets udkast til Vandplanerne 2021-2027. Selv om de 5 internationale forskere endnu ikke har færdiggjort deres evaluering, mener Stiig Markager sig allerede nu i stand til at udtale i podcasten, at hans og hans kollegers arbejde med udviklingen af modeller for de miljømæssige tilstandforhold i dansk kystvande er godkendt af dette internationale panel.

På grundlaget, som er beskrevet ovenstående, hviler udtalelserne fra en seniorforsker ved Aarhus Universitet i podcasten derfor tilsyneladende på et stærkt fagligt grundlag, som kun kan opfattes af lytterne, som at Stiig Markager taler på vegne af Aarhus Universitet. Derfor denne henvendelse direkte til rektor Brian Bech Nielsen.

I podcasten gives udtryk for, at hvis de 109 kystvandsområder skal bringes i en God Økologisk Tilstand i henhold til EU's Vandrammedirektiv, skal en stor del af de danske opdyrkede arealer tages ud af drift. Baggrunden herfor er ifølge Stiig Markager, at det netop er kvælstof fra dansk landbrug, som er hovedårsagen til de danske kystvandes dårlige tilstand.

Konkret nævner Stiig Markager, at
”Dyrkede arealer i op til 500- til 1.000 meters afstand fra kysterne skal tages helt ud af drift, for vi ved at der siver næringsstoffer direkte ud fra disse arealer”.
”I Vejle Ådal skal udtages 19 km² langs Vejle Å for at sikre, at der igen kan komme gode økologiske forhold i Vejle Fjord”.

I begge udtalelser henviser Stiig Markager til konkrete registreringer af tabene af kvælstof.

I henhold til Universitetslovens sandhedspligt og krav til transparens ønskes aktindsigt i Aarhus Universitets dokumentation for tabene af kvælstof fra de omtalte områder og specifikt en opgørelse over de dyrkede arealers tab af kvælstof i de pågældende oplande.

Jeg er selv landmand og dermed omfattet af professor Stiig Markagers påstand om, at jeg er en ”kvælstofforurener”. Derved er jeg også i henhold til Offentlighedslovens §7 berettiget part.

Med venlig hilsen

Bjarne Brønsrud
Odensevej 52
5492 Vissenbjerg
mail: bbragri@jubii.dk

Fra:

Sendt: 31. oktober 2023 19:30

Til: bbragri@jubii.dk

Emne: Svar på anmodning om aktindsigt

Kære Bjarne Brønserud

Du har ved e-mail af 22. oktober til Aarhus Universitet i anmodet om aktindsigt i "Aarhus Universitets dokumentation bag påstanden om, at landbruget er en kvælstofforurener" i forbindelse med en privatfinansieret podcast lanceret på platformen Youtube , hvori professor Stiig Markager optræder.

Aarhus Universitet kan ikke imødekomme din anmodning om aktindsigt. Din anmodning om aktindsigt er behandlet i henhold til Miljøoplysningsloven, jf. 1985-offentlighedsloven. Det følger af Miljøoplysningsloven § 1, jf. 1985-offentlighedslovens § 1, at loven gælder virksomhed udøvet af den offentlige forvaltning.

Stiig Markager har som offentligt ansat en udstrakt ytringsfrihed og har som udgangspunkt ret til på egne vegne at deltage i den offentlige debat og fremføre personlige meninger og synspunkter; også om emner der vedrører eget arbejdsområde. Universitet tilskynder generelt sine forskere til aktivt at formidle viden til samfundet samt bidrage til og deltage i den offentlige debat. Det kan de gøre både som led i tjenstlige aktiviteter og som privatpersoner. I forhold til den konkrete podcast har Stiig Markager medvirket som privatperson og repræsenterer således ikke Aarhus Universitet eller universitetets synspunkter i denne forbindelse.

Det er korrekt, at Stiig Markager i indledningen til podcasten af værten præsenteres som professor ved Institut for Ecoscience, Aarhus Universitet. Der kan i visse tilfælde være behov for, at en ansat præciserer, at vedkommende ytrer sig på egne vegne. Dette kan eksempelvis være relevant, hvis den ansatte benytter sig af arbejdspladsens tjenstlige påklædning eller lignende, og såfremt der er risiko for, at modtageren vil kunne opfatte ytringen som udtryk for myndighedens synspunkt. Omvendt har Ombudsmanden tilkendegivet, at der som udgangspunkt ikke vil være behov for en sådan præcisering, hvis den ansatte fremsætter sine private ytringer på de sociale medier. Tværtimod vil den typiske karakter og det typiske indhold af sådanne ytringer – og selve anvendelsen af sociale medier som kommunikationsform – normalt tale imod, at udtalelserne kan opfattes som udtryk for myndighedens synspunkter.

Eftersom der er tale om en medarbejders private ytringer udtrykt på et socialt medie, falder din anmodning om aktindsigt ifølge universitetets opfattelse uden for offentlighedslovens område og afslås på denne baggrund.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. offentlighedslovens § 37, stk. 6.

Universitetet skal under henvisning til miljøoplysningsoplysningsdirektivets art. 6 gøre dig opmærksom på din mulighed for at lade sagen domstolsprøve.

Med venlig hilsen

Chefkonsulent
Cand. Jur.
Direkte tlf:
E-mail:

Kvittering for modtagelse af anmodning om aktindsigt

Fra @dce.au.dk> den 2023-11-14 12:16

[Detaljer Brevhoveder Almindelig tekst](#)

Kære Bjarne Brønserud

Ved e-mail af 9. november i år til Aarhus Universitet har du anmodet om aktindsigt i dokumentation for udtalelser fremsat af professor Stig Markager i 3 forskellige fjernsynsudsendelser i løbet af oktober 2023.

Aarhus Universitet kvitterer hermed for modtagelse af din henvendelse.

Din aktindsigtsanmodning vil blive behandlet efter reglerne i lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. LBK nr. 980 af 16/08/2017 hurtigst muligt og senest inden for 1 måned, jf. samme lovs § 4, stk. 3.

Med venlig hilsen

Chefkonsulent
Cand. Jur.

Direkte tlf:

E-mail: